

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostolpna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, smrtneice itd.:
 enostolpna petstvarsta po 18 vin.
== Poslano: ==
 enostolpna petstvarsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenemli ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511,
 bo: n.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Razporeženo v Italiji.

Rim, 6. januarja.

Oseba, ki veliko občuje s političnimi krogi, nam poroča:

Iz »Piccola« smo izvedeli, da je nek četinski javni funkcionar nasproti dopisniku našega lista izjavil, da Avstrija od Črne gore ni zahtevala Lovčena.

Vprašanje Lovčena je za Italijo velikega pomena. Vest, da se na dunajskem »Ballplatzu« sploh na Lovčen misli, je razburila vso italijansko javnost. Ako bi namreč Lovčen prešel v avstrijsko last, bi ne bila samo posest Skadra za Črno goro brez posebnega pomena, ampak bi postal Kotor pomorsko oporišče prve vrste ter bi tako Avstrija dominirala nad osrednjo Adrijo. Tega pa Italija, kakor povdarja tukajšnje časopise, ne more nikoli dovoliti. Ako je Italija sklenila z Avstrijo dogovor glede Albanije, se ne more tega dejstva tolažiti drugače, nego da Italija hoče, da se na Adriji vzdrži status quo. Okoli tega se suče vsa italijanska politika.

Ker je to na Dunaju seveda znano, so tukajšnji merodajni krogi že izpočetka dvomili, da bi Avstrija Črni gori kot kompenzacija za to, da Avstrija ne ugovarja zasedenju Skadra, predlagala odstop lovčenske višine.

Kar se Skadra tiče, tu ne vlada nikoder niti najmanjši dvom, da se mora pripoznati Črni gori, in tudi grof Berchtold je najbrž istega mnenja.

Pa tudi o delimitaciji Albanije vlada v laški javnosti eno samo čisto določeno naziranje, ki se da tako precizirati: Italija ima glede Albanije z Avstrijo en sam skupni interes, namreč ta, da, ako Valona ne sme postati italijanska, tudi Drač ne sme postati avstrijski. To je edina stvar, ki Italijo z Avstrijo veže. Glede meja Albanije pa ni med Avstrijo in Italijo, kakor se more z absolutno gotovostjo trditi, nobenega dogovora. Pač pa ima Italija veliki interes na tem, da ostane z balkanskimi državami v prijateljskih odnosih. Iz tega pa sledi, da Italija ne bo zahtevala glede delimitacije Albanije take politike, ki bi občutno škodovala težnje Srbije, Črne gore in Grčije.

Lahko pa se pove še več: Na vse te države Italija ravno z ozirom na močjo bodoči razvoj albanskega vprašanja računa. Italiji je namreč v tem slučaju vseeno, ali ima Srbija več ali manj Albanije v svojih rokah, da le nima točk na jadransko

ski obali. To je edino, za kar se Italija briga.

Če na »Ballplatzu« na Dunaju res mislijo na to, kako bi mogli preveliko Srbijo preprečiti, v Rimu ta načrt gotovo ne bo našel preveč podpore. Sicer pa so tukaj na merodajnih mestih mnenja, da avstrijska diplomacija ne bo snedla tako vroče juhe, kakor jo kuha izvestno avstrijsko časopisje. Kakor ni v interesu Italije, nakopati si sovražstva Balkana, tako to tudi ni v interesu Avstrije. To brez dvoma upošteva tudi merodajna avstrijska diplomacija. Izvestno časopisje pa nima nobenega vpliva na tako važno vprašanje.

Občinski svet Ljubljanski.

Ljubljana, 7. januarja 1913.

Sejo vodi župan dr. Ivan Tavčar, ki imenuje za overovatelja zapisnika občinska svetnika Kregarja in Štembova.

Naznanila predsedstva.

Župan izvaja, da je izročil gospod dr. Anton Krisper ob smrti svojega očeta občini 200 kron za mestne reveže in se mu za to zahvaljuje. Župan nadalje čita odgovor osuševalne komisije glede naprave stopnic in pralnic ob Ljubljani. Nekaj stopnic se je ob Gruberjevem prekopu napravilo, komisija se ne strinja, da bi se v Ljubljani pralo. Ob Gruberjevem kanalu so se zasadile akacije in je tako za varnost popolnoma preskrbljeno.

Ustanovno pismo za ustanovo, namenjeno ubožnim obrtnikom.

V seji ljubljanskega občinskega sveta leta 1901 se je sklenilo, da se ustanovi Cesarja Franc Jožefova vladarsko - jubilejna ustanova; 20 ubožnih obrtnikov dobi vsako leto dne 2. decembra po 100 kron. Ker se ustanovno pismo še ni sestavilo, predlaga poročevalec, da naj se besedilo ustanovnega pisma, ki je prečita, odobri. (Obvelja.)

Protiv ljubljanskim davkoplačevalcem.

Razpravlja se o odloku deželnega odbora glede prodajalnih prostorov prodajalcev zelja Kačarja in Marenke. Poroča dr. Novak z velikim patosom. Pripoveduje, da je stvar, ki je silno preprosta, postala po odlokih deželnega odbora komplicirana in da gre za nadzorovalno in razsejalno pravico deželnega odbora. Kačar in Marenkova sta postala gospodarja položaja, ker nista bila zadovoljna s prostoroma, ki sta se

jima nakazala. Deželni odbor je pa dne 2. novembra 1911 odločil, da se mora njegova prva razsodba tako tolažiti, kakor jo razlagata Kačar in Marenkova. Predlaga, da naj se tudi proti tej razsodbi vložijo pritožbe na upravno sodišče.

Dr. Zajec konstatira, kako stališče je zavzel poročevalec nasproti dvema davkoplačevalcema, proti ubogima, preganjanima branjevcema. Deželni odbor je ugodil utemeljeni pritožbi davkoplačevalcev in se s tem pač ni vrtikal v avtonomijo mestne občine, katere avtonomijo nadzorujeta deloma deželna vlada, deloma pa deželni odbor. Nobena tragika ni, če se enkrat ali tudi večkrat drugače razsodi, kakor to sklene občinski svet. Kar tiče Kačarja in Marenke, si je sam večkrat ogledal položaj. Kar tiče trga, ima naša stranka veliko pritožb. Govornik opozarja le na en slučaj. Pred Mestnim Domom je neka uboga ženska prodajala kostanj, letos je pa oseba, ki na trgu gospodari, postavila poleg nje še eno prodajalko kostanja, kakor da v Ljubljani nimamo dovolj primernih stojšč. Za svojo osebo je prepričan, da se je Kačarju in Marenkovi zgodila krivica.

Poročevalec dr. Novak pravi, da ni ost naperjena proti Kačarju in Marenkovi, marveč da gre zgolj za obrambo mestne avtonomije.

Župan dr. Tavčar: Slučaj pred Mestnim Domom mi ni bil znan.

Štefe: Sama je bila pri vas.

Župan: Če bi bila stranka prišla k meni, bodite prepričani, da bi bil to »krivico« odpravil.

Večina nato pritrdi poročevalčevemu predlogu.

Razstava »Adria«. — Nepravilno sklicane seje finančnega odseka.

C. kr. priv. južna železnica je pozvala mestno občino, da naj se soudeleži letošnje razstave »Adria« in da naj svojo udeležbo naznani, kakor tudi koliko da bi mestna občina prispevala. Pripomni se v dopisu, da se družba na male vsote ne more ozirati. Poročevalec predlaga, da naj se dopis odkloni, ker naš proračun ne dopušča velikih izdatkov.

Občinski svetnik Pammer se ne strinja s poročevalčevim predlogom. Razstava je z ozirom na tujski promet velevažna. Proračun res ni sijajen, a vsaj dobra volja naj se pokaže. Predlaga, da naj se dovoli 500 K.

Občinski svetnik Štefe: Opozorjam gospoda župana, da se nikakor ne moremo strinjati z načinom, kakor se sklicujejo seje finančnega odseka. K seji dva člana našega kluba nista bila vabljeni. Pred sejo iskati člani v zbornici, je pa nekako čudno vabljenje.

Župan: Točko odstavim z dnevnega reda. Odsekov načelnik mora obvestiti magistrat o seji, magistrat pa potem povabi k seji odsekovne člane.

Oddaja dimnikarskih del v mestnih poslopih za leto 1913., 1914. in 1915.

Ta dela se oddajo Ivanu Vrhovcu in Ljudevitu Štriclju, ki sta stavila najcenejšo ponudbo 2541 kron.

Poročila stavbnega odseka.

Ugodi se dopisu muzeja Rudolfinja glede prepusitve arheoloških izkopnin na mestnem svetu in se reši ponudba stavbenika S. Sogla glede ureditve ceste v Rožno dolino.

Razširjenje Streliške ulice.

O razširjenju Streliške ulice ob Ljudskem Domu se je vršila svoj čas komisija. Gospa Ivana Kavčič je bila takrat zadovoljna, da odstopi svet občini, če se ji napravi ograja, zdaj pa se je premislila in zahteva za potreben svet 11.600 K. Poročevalec predlaga, da naj se ta ponudba odkloni.

Občinski svetnik Ivan Štefe izvaja: Regulacija Streliške ulice je nujno potrebna radi prometa, vendar za sedanjí pogoj gospe Kavčičeve ne moremo biti. Moram pa pripomniti: dne 12. junija 1912 se je vršil ogled in takrat je bil zastopnik gospe Kavčičeve za to, da odstopi svet, ako napravi mestna občina ograjo. Takrat bi se moral napraviti takoj zapisnik. Zadevo sem opetovano urgiral, stvar so pa pustili ležati toliko časa, da je po petih mesecih se gospa — premislila. Tako dela naš stavbinski urad. Bilo bi bolje, da bi nekateri gospodje prevzemali manj privatnih del, pa bi se bolj brigali za koristi mestne občine ljubljanske.

Župan dr. Tavčar: Stvar bom pustil preiskati. Gotovo pa je, da se bo moralo osobje stavbinskega urada pomnožiti. Zapisniki se morajo samooobsebi umevno na licu mesta izdelati.

Tlakovanje Gradišča.

Glede na samostalni predlog občinskega svetnika Staudacherja, da naj se tlakuje Gradišče od Uršulink do Erjavčeve ceste, izvaja poročevalec, da

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški spisal H. R. Haggard.

(Dalje.)

Rozamunda je zapustila nosilnico, zaježdila krasnega konja, ki so ga ji poslali v dar ter jim jezdila naproti; poleg nje sta jezdila brata, ki sta zopet zajahala Dima in Plema, zadaj pa stráža Saladinovih vojakov. Može slovesnih obrazov in s turbanom na glavi so ji prinesli ključe mestnih vrat na blazini, pevci in vojaki so stopali pred njo, na tisoče broječe množice mestnih prebivalcev pa so polnile ozidje in hitele z njo dalje.

V slavnostnem sprevedu je jezdila skozi odprta vrata v mesto mimo visokih stebrov templjev v razvalinah, kjer so nekdanj častili poganske bogove, skozi dvore in hrame v trdnjavo sredi vrtov, ki je bila v prejšnjih dobah Akropolis sedaj pozabljenih rimskih cesarjev.

Tukaj je Rozamunda v portiku obrnila konja in sprejemala pozdrave. Ko sta jo brata motrila, kako dostojno

janstveno sedi na velikem belcu in začelih očih pregleduje vpijočo, klanjajočo se množico, princ Hasan ob njeni strani, za njo pa cela vojska, se jima je zdelo, da nihče tistih, ki so hodili po tej poti pred njo, ne bi bil videti večji ali slavnější kot to angleško dekle, ki jo je usoda naenkrat tako visoko povzdignila. Po krvi in naravi je bila v resnici primerna za kraljico. A Rozamundi je ponos izginil iz obraza in oči so se ji povesile.

»Kaj pa premišljaš?« jo vpraša Godvin.

»Da bi bila že rada doma na Angleškem sredi poletnega polja, kajti oni, ki visoko lete nizko obsede. Princ Hasan, zahvali v mojem imenu častnike in ljudstvo. Rada bi počivala.«

Tako je Rozamunda prvokrat in zadnjokrat videla svoj stari fevd Balbek, kjer je nekdanj vladal njen praded, veliki Ajub.

Tisto noč je bilo izredno slavlje v tem mestu. Balbek je počastil svojo vladarico, ljubljeno nečakinjo mogočnega Saladina nad vse slovesno. — Nekaj pač jih je vendar bilo, ki so godrnjali, češ, da nova vladarica ne prinese sreče sultanu in njegovemu mestu, ker ni čiste Ajubove krvi in če stilkla križa; vendar celo ti so slavili

njeno lepoto in kraljevski nastop. Tudi brata so proslavljali, dasi sta bila nevernika in pripoved, kako je Wulf premagal izdajalskega viteza na ozkem mostu in kako je odpeljal svojo sorodnico iz strahovite masijafske trdnjave, je šla od ust do ust.

Ob zoru naslednjega dne so po naročilu sultanovem zapustili Balbek; spremljali so jih močni oddelki vojske in mnogobrojni mestni odličnjaki. Popoldne so se ustavili na višavah, s katerih se jim je nudil krasen razgled na mesto Damask, nevesto zemlje, sredi sedmero rek in obdano okrog in okrog z vrtovi, eno najlepših in morda najstarodavnejših mest na svetu. Odjezdili so na rodovitno ravnino in ko se je znočilo, so jih peljali skozi mestna vrata; vojaki so se ustavili in utaborili zunaj mestnega zidovja.

Počasi so jezdili po ozkih ulicah ob rumenih hišah z ravnimi strehami, gledali so pisane množice, ki so jih opazovale, občudovali so veličastna poslopja, mošeje s kupolami in vitke minarete, ki so se dvigali proti nebu. Prišli so do odprtega prostora, ki je bil obsajen kakor kak vrt, za njim pa je stal velik, slikovit grad, o katerem jim je Hasan povedal, da je Saladinova palača. Na dvorišču so se ločili; dostojno

janstveniki so odpeljali Rozamundo s seboj, brata pa v sobane, ki so bile zanj pripravljene, tu so jo kopali in jima postregli z večerjo.

Komaj sta povečerjala, je prišel Hasan in jima velel iti z njim. Po dolgih hodnikih in čez razna dvorišča so dospeli do zastraženih vrat, kjer so vojakji zahtevali, da morata oddati meča in bodala.

»Ni treba,« je rekel Hasan in dovolilo so jima vstop v majhno sobano z visokim obokom, ki so jo razsvetljevale srebrne svetilke; bila je tlakana z marmornatimi kockami, pokrita z bogatimi preprogami in opremljena z blazinastimi sedeži.

Na dano Hasanovo znamenje sta brata obstala sredi te sobane in se začudeno ozirala okrog sebe. Kraj je bil prazen in zelo tihoten; strah ju je prevzel — sama nista vedela zakaj. Razgrnile pa so se zavese na nasprotni strani in vstopil je človek s turbanom na glavi, v temnem oblačilu, stal je nekaj časa v senci in ju motril izpod svetilk.

Mož ni bil posebno velik, bolj drobnega zgradbe, a bil je dostojanstven. Stopivši naprej je dvignil glavo in brata sta opazila, da mu je bil obraz nežen in finih potez, z gosto brado, izpod ši-

bi delno tlakovanje stalo 4500 kron. Predlaga, da naj se tlakovanje odloži, dokler se ne napravi splošni načrt za tlakovanje; pri hiši št. 1 in 35 se naj pa napravi trotoar. (Obvelja.)

Pot na Rakovo jelšo.

Poroč: poroča, da se za nasipanje poti na Rakovo jelšo že dovaža gramoz. Občinski svetnik Tomaž Novak: Ta pot se nasipava spomladi. Pametnejše bi bilo, da bi se jeseni blato odstranilo in cesta posipala, da se utrdi. Tudi jarki bi se morali trebiti. Kar je Gruberjev predor odprt, je Čurnovec zelo padel. S trebljenjem jarkov bi se cesta tudi osušila. Sploh naj bi se bolj racionalno delalo pri nasipanju cest, s tem bi se marsikaj prihranilo, da bi ne bilo treba zapirati občinskih svetnikov v kamrice, da bi dajali od sebe cekine. (Veselost.) Štefe: Vidite, cekine imate na cesti! Zupan: Kolikor mogoče bomo ustregli želji obč. svetnika Tomaža Novaka.

Kuratorij za novo ustanovljeno dnevno zavetišče za dečke v šoli Na prulah.

Poročevalec izvaja, da se je otvorilo zavetišče že dne 3. januarja. V kuratoriju zavetišča, ki se imenuje Cesarja Franc Jožefa I. zavetišče, naj bosta voditelja II. in IV. mestne deške ljudske šole, voditeljica, okrajni načelnik in deželni šolski svet. Občina odpošlji v kuratorij občinskega svetnika Likozarja.

Dr. Zajec predlaga, da naj bi bil v kuratoriju tudi zastopnik deželnega odbora, ker deželni odbor zavetišče podpira in plačuje učiteljico in bo zavetišču gotovo bolj naklonjen, če bo zastopnik v kuratoriju.

Kristan: Kar tiče III. točke, za imenovanje zavetišča, mi ne gre v glavo, da bi se moralo vedno slišati kako c. kr. ime. Zupan zvoni, zastopnik c. kr. deželne vlade hitro nekaj piše. Zupan: No, prosim, ne tako! Kristan: Kaj sem pa hudega rekel! Zupan: No, saj gre le za malenkost, pejte no! Predlogi poročevalca in občinskega svetnika dr. Zajca obveljajo.

Določitev delovnega časa in zapiranja prodajalnic v ozemlju mesta Ljubljane.

Poročevalec obrtnega odseka predlaga glede na razpis c. kr. deželne vlade o določitvi delovnega časa in zapiranju prodajalnic v ozemlju mesta Ljubljane. Predlaga, naj se prodajalnice v ozemlju mesta Ljubljane in do šest kilometrov oddaljenih krajih izven mesta odpirajo ob sedmi uri zjutraj in zapirajo ob sedmih zvečer, prodajalne z živili in s slaščicami naj se pa zapirajo ob 8. uri zvečer.

Občinski svetnik Šerjak (S. L. S.) izvaja:

Z veseljem pozdravljam razpis visoke c. kr. deželne vlade, ki blagohotno želi vstreti opetovanim ter opravičenim prošnjam trgovskih sotrudnikov. Priporočam tudi jaz tej slavni zbornici zahteve in prošnje, katere naj se jim podeli z nasvetom občinskega sveta, kajti že zakon sam določa, da se jim mora njihova želja ugoditi. O tem zakonu pa bom pozneje govoril. Skrajni čas je že, da se te opravljene želje trgovskih sotrudnikov temeljito uredi in izvrše in se jim naj enkrat za vselej določi čas enakomernega odpiranja in zapiranja trgovin tako, da dobi vsak trgovski uslužbenec tisti določeni čas počitka, ki mu je dovoljen po zakonu.

rokega čela pa so se mu svetile zamišljene, a vendar presunljive rujavkaste oči. Princ Hasan je pal na kolena in se s čelom dotaknil marmornatih tal; iz tega sta brata spoznala, da stojita pred mogočnim vladarjem Saladinom in sta ga pozdravila po zapadnem običaju. Sultan namigne Hasanu, da vstane, rekoč:

»Kakor vidim, zaupaš tema viteze-ma, emir,« in pokazal je na njuna velika meča.

»Sir, zaupam jima kakor same-mu sebi. Vrla, čestita moža sta, dasi sta nevernika.«

»Tako je,« je rekel, »nevernika. Škoda je, a brez dvoma čestita Boga po svoji veri. Tudi sta plemenita vide-ti, prav kakor njun oče, ki se ga še prav dobro spominjam, in zares vrla, če je vse res, kar slišim o njiju. Gospo-da viteza, ali razumeta moj jezik?«

»Za silo,« odgovori Godvin; »dasi sva se ga učila izza mladih dni, gre vseeno bolj slabo.«

»Dobro. Potem pa mi povejta kot vojaka vojaku, kaj hočeta od Saladi-na?«

»Sestrično gospico Rozamundo, ki so jo na tvoj ukaz odpeljali iz našega doma na Angleškem.«

»Viteza, vajina sestrična je; to mi je znano, kakor vem, da je moja nečakinja. Povejta mi pa sedaj, ali vama je ona morda kaj več?« in motril ju je s svojimi bistrimi očmi.

(Dalje.)

Osebo so mi znane žalostne razmere, ki se dogajajo v nekaterih trgovinah, pripoznam moram pa javno, da so veletrgovine v veliki večini izvzete. Najbolj žalostne razmere so v srednjih in malih trgovinah. Ti šefi ne poznajo nobenega zakona, odpirajo trgovine ob 6. uri zjutraj, zapirajo pa ob 9. uri zvečer, to je 15 ur na dan, brez odmora ali kakega odpočitka; to pa še ni vse, včasih morajo po 15urnem delu iti še ponoči v trgovine in delati pri zaprtih durih do 11., celo do 12. ure ponoči. Gospoda moja, se li tu spoštuje zakon, ki določa, da naj ima trgovski uslužbenec 11urni nepretrgani počitek? To, kar trdim, ni pretirano, marveč lahko postrežem z imeni teh brezsrčnih šefov.

Slavna zbornica! Niso li to res žalostni slučajji? Takim šefom svetujem, naj si vzamejo več uslužbencev, če imajo res toliko opravila, saj jih je dosti brez kruha. Pripomniti pa moram še, da so ti uslužbenci slabo plačani in morajo prestati hude šikane.

Iz tega lahko razvidi slavna zbornica, da so popolnoma upravičeni trgovski sotrudniki, ker so pozvali visoko c. kr. deželno vladu na pomoč, da se uredi delavne ure tako, kakor zahteva zakon in pa socialne razmere sedanjega časa.

Kdo pa je tem žalostnim razmeram trgovskih sotrudnikov vzrok?

I. v prvi vrsti moram žalibog pripoznati, visoka c. kr. vlada sama. Zakaj pa? Zato ker ne dela na to, da se zakon izpolnjuje. Ta zakon je visoko c. kr. ministrstvo za trgovino izdalo dne 14. januarja 1910, drž. zak. št. 19. Ta je bil uveljavljen dne 4. maja 1910 vsled odredbe c. kr. ministrstva za trgovino in ministrstva za notranje stvari v paragrafu 36. d., ki čisto jasno govori, da morajo imeti trgovski uslužbenci po trgovinah 11urni nepretrgani počitek, opoldne pa, kateri so izven trgovine na hrani, 11urni odmor itd. Ali se pa ta zakon izpolnjuje? Reči moram, da ne, in se ni! Visoka c. kr. deželna vlada bi bila morala že poprej skrbeti, da bi se zakon izpolnjal v najlepšem redu; strogo bi pa morala paziti tudi politična oblast I. instance, ki je slučajno v Ljubljani magistrat, in strogo kaznovati tiste, ki se na postavu ne ozirajo. Če se na trgu strogo postopa, naj se postopa tudi strogo proti tistim šefom, ki se na postavu ne ozirajo. Tržno nadzorstvo bi tozadevno moralo vse storiti, in bilo bi to socialno hvaležnejše delo, kakor preganjanje branjevcev in branjev.

II. V drugi vrsti je pa še več kriv tega nedostatka trgovski gremij v Ljubljani. Zakaj pa? Zato ker trgovski gremij je prvi faktor, da izvrši in izpelje to, kar mu nalaga ali zapoveduje zakon po visoki c. kr. deželni vladi. In ravno trgovski gremij je vzrok vsem nedostatom in krivicam, ki se gode trgovskim nastavljenjem.

Iz prošnje trgovskih nastavljenecv se jasno kaže, da trgovski gremij v Ljubljani ne dela čisto nič in spi spanje pravičnega. Trgovski gremij ima svoja pravila, če bi se gremij držal in delal po svojih pravilih, bodite uverjeni, da bi bilo v Ljubljani v trgovskem oziru vse drugače kakor je sedaj. Trgovina bi se bolj razcvetala, kakor se, in trgovski sotrudniki bi bili že davno dobili svoje postavne pravice. Dolžnost gremija je bila, da naj bi se bila dala pravica sotrudnikom takoj, ko je prišel zakon v veljavo s polno pravomočje in ne samo polovičarsko. Pravila trgovskega gremija čisto jasno govore, in sicer § 19. pod črko k, ki pravi: Ustanavljati primerne določbe, kdaj se vsak dan začne in konča delo, o odmorih med delom, kdaj in koliko se plačuje pomožnemu osebju in o odpovednem roku.

Iz tega paragrafa se torej jasno kaže nedelavnost gremija in da je le on vzrok vseh nedostatkov in krivic, ki so še med trgovskimi sotrudniki.

Društvo »Merkur« naj bi se bilo torej s svojo prošnjo obrnilo na trgovski gremij, zato ga imamo, in če bi ta ne bil nič ukrenil, potem naj bi šele svojo prošnjo vložili na visoko c. kr. deželno vladu.

Slavni občinski svet! Razpis visoke c. kr. vlade imamo tu in občinskemu svetu je dana naloga, da po obrtnem odseku predlagano navodilo sklene z da ali ne. V obrtnem odseku sem jaz predlagal, da naj se določijo sledeče ure za odpiranje in zapiranje trgovin za Ljubljano in sicer: Manufakturne, modne, galanterijske, železne in trgovine kranjskih izdelkov, t. j. suhe robe in papirnih naj se odpirajo ob 7. uri zjutraj in zapirajo ob 7. uri zvečer. Trgovine s špecerijo in delikatesami pa naj se odpirajo ob 7. zjutraj in ob 8. uri zvečer zapirajo.

Po premišljevanju tega predloga sem pa prišel do zaključka, da moj predlog ne odgovarja zahtevam naših krajevnih razmer poleg zakona. Zato stavim danes, slavni občinski svet, izpreminjevalni predlog, in sicer:

Slavni občinski svet skleni:

Visoki c. kr. deželni vladi se priporoča, da naj se trgovine, ki imajo svoje sotrudnike ali učence, odpirajo in zapirajo po sledečem redu:

Modne, manufakturne, galanterijske, železne, s papirjem ter kranjskimi izdelki

naj se odpirajo vsled krajevnih razmer ob 1/2. uri zjutraj, zapirajo pa ob 7. uri zvečer. Špecerijske pa naj se odpirajo ob 7. uri zjutraj, zapirajo pa ob 7. uri zvečer. Delikatesne naj se odpirajo ob 7. uri zjutraj, zapirajo pa ob 1/2. uri zvečer.

Opoldne pa za vse trgovine enako, kateri uslužbenci so izven trgovine na hrani, 11urni odmor. To naj velja za obojen spol in za mesto Ljubljano.

Za občinskim svetnikom Šerjakom govori

občinski svetnik Ivan Kregar,

ki izvaja:

Stvar, ki jo danes obravnavamo, je zelo važna in dalekosežna. Preden oddamo svoje mnenje, moramo pač vse dobro premisliti. Stališče trgovcev je različno. Manufaktura in še nekateri drugi ne pridejo v poštev, ker ti že sedaj odpirajo zjutraj ob 7. uri, zapirajo pa tudi ob 7. uri zvečer. Gre tukaj za trgovine z živili in špecerijo. Razmere so tudi različne. Trgovec v sredini mesta trguje čez dan, dočim so navezani trgovci v predmestju, periferiji in okolici skoraj izključno na zjutrajnji in večerni promet. To je radi tega, ker stanuje v predmestjih in periferiji mesta skoraj izključno delavsko ljudstvo, to si pa nakupuje potrebščin, preden gre zjutraj v tovarno in zvečer, ko pride iz tovarne. Ravno tako je z okolico, koder stanuje v pretežni večini kmečko ljudstvo in zlasti poleti, ko ima delo na polju, si dobavljajo potrebščine pri trgovcu zvečer. (Občinski svetnik Mali: Noben kmet zvečer ne kupuje!) Pravično bi bilo, ako bi se stvar diferenčnim putem uredila, vendar se temu nekateri trgovci upirajo, ker bi jim s tem nekateri preveliko konkurenco prizadjali.

Prošnja trgovskih sotrudnikov, katera je vso stvar spravila v tir, je popolnoma upravičena in jaz jo podpiram v celem obsegu. Ako hočejo trgovski sotrudniki skrajšati svoj delavni čas, imajo še drugo pot. Delavci si stvar hitreje uredi. Čuli smo že o raznih štrajkih v Ljubljani, vendar da bi bili trgovski sotrudniki hoteli štrajkati, o tem še nismo čuli. Treba je stanovske zavednosti in solidarnosti. Trgovski sotrudniki naj to uredi s vojimi šefi skupno in solidarno. Ako se bodo trgovine ob 7. uri zapirale, bodo prav gotovo trgovci na periferiji, predmestju in v okolici veliko škodo trpeli. To so pa mali trgovci, ki brez trgovskih sotrudnikov poslujejo. Delajo sami. Gospodje, ne mečimo v en koš velikega in malega trgovca! Mali trgovec že itak bije boj za obstanek. Zato bi se tem malim trgovcem delala krivica, ako bi se trgovine morale zapirati ob sedmi uri zvečer. Govornik je predlagal: Naj bi se trgovine z živili in špecerijo odpirale zjutraj ob pol 7. uri, zapirale pa ob 8. uri zvečer.

Dr. Triller: Izvajanja obč. svetnika Šerjaka so upravičena. V Ljubljani vlada glede na odpiranje in zapiranje trgovin popolna anarhija. Kar tiče diferenciranja, moram pripomniti, da se je pela ista pesem, ko se je uvedel nedeljski počitek. Priporoča odsekov predloge.

Ethin Kristan: Meni je zelo simpatično, da je obč. svetnik stavko priporočal, tudi jaz bi trg. nastavljenec organizacijo priporočal. Kar se govori o konkurenci, so sami izgovori. Glasoval bom za odsekov predloge s pristavkom, da naj bodo trgovine tudi od 12. ure opoldne do pol 2. ure popoldne zaprte.

Obč. svetnik Pammer: Napačno je, če se spoji vprašanje o odpiranju in o zapiranju trgovin z vprašanjem delovnega časa trgovskih uslužbencev, ker delovni čas določajo in branijo druge postavbe. Večina si je s svojim predlogom upravičeno zelo dobro zaslužila Kristanovo pohvalo.

Klic na galeriji: Dobro je povedal. Dr. Tavčar: Prosim, naj se galerija ne vmešava v razpravo.

Obč. svetnik Pammer: Predlagam, da naj se ta točka za danes odstavi z dnevnega reda in naj se skliče anketa trgovcev in obrtnikov, da se poižve njih mnenje.

Po Pammerju izvaja

obč. svetnik Šerjak:

To kar je predlagal odsek, je bil v odseku moj predlog, pozneje sem pa uvidel, da je treba ta predlog še izpremeniti in v soglasju z mnogimi trgovskimi nastavljenici stavljam izpreminjevalni predlog, ki je za trgovske nastavljenice ugodnejši.

Ethin Kristan prosi, da naj se Pammerjev predlog odkloni, ker enket je bilo v tem vprašanju že jako veliko sklicanih. Govornik nato obrazloži potrebo krepkejše akcije trg. sotrudnikov in pravi, ustroj kapitalizma je že tak, da male trgovine in male obrti ne bomo obvarovali: Dr. Tavčar: Saj ta stvar ni v razpravi. Kam pa pridemo, če bo

tako vsak govoril. »Potli« bo pa še Pammer govoril, za njim pa še Kristan. Ali bomo do punuči mogli vse poslušati? Kristan: Saj kar govorim, spada k stvari, izzval pa razprave nisem jaz, marveč gospod Pammer je izzval skromnega edinega socialnodemokratskega obč. svetnika. A da ne boste rekli, da uganjam kako demagogijo, izjavljam, da svoj predlog umaknem in da bom glasoval za predlog občinskega svetovalca Šerjaka.

Obč. svetnik Kregar:

Oglasil sem se k besedi, da konstatiram, da sta oba posredna govornika govorila izključno o težnjah trgovskih sotrudnikov, dočim sem jaz govoril in tudi mislil na male trgovce, ki stanujejo v predmestjih, periferiji in v okolici, ki nimajo nobenih trgovskih sotrudnikov in poslujejo sami. Za te se gre v prvi vrsti in teh koristi so ogrožene, ako se uredi, da bodo trgovine morale se pozneje odpirati in preje zapirati!

Po končnih opazkah poročevalca obveljajo odsekovi predlogi in se odklonijo vsi izpreminjevalni predlogi.

Interpelacija.

Kristan vpraša, kdaj da pride na dnevni red službena pragmatika uslužbencev »Mestne hranilnice«. Občinski svetnik Lilleg: Odsek je že izdelal pragmatiko! Dr. Tavčar: Najprej mora odsek izdelati pragmatiko za mestne uslužbence, ker se bo za to rešila tudi pragmatika za uslužbence »Mestne hranilnice«. Odsek naj kmalu stvar izdela. Upa, da še ta mesec skliče sejo, v kateri se bo rešilo vprašanje o službeni pragmatiki.

Obč. svetnik Tomaž Novak želi, da naj se struga v Malem Grabnu iztrebi. Zupan nato zaključil javno sejo.

Položaj.

MIROVNA POGAJANJA. VPRAŠANJE POSREDOVANJA VELESIL. — PREDLOG TRIPELLENTE, NAJ TURČIJA ODRIN ODSTOPI IN PREDLOG TROZVEZE, NAJ SE ODRINSKA MOŠEJA EKSTERITORIALIZIRA.

London. Če tudi se je konferenca prekinila, se je 7. t. m. pridno delalo. Poslaniki vesil so se zbrali in so razpravljali z balkanskimi delegati o nadaljnjih korakih. Akcija velevalsti obsega dve paralelni akciji: demaršo v Carigradu in vplivanje na londonske delegate. S silo se ne namerava nastopiti, marveč gre le za nove nasvete.

Pariz. »Temps« poroča, da Grey predlaga, naj se pri porti zopet energično nastopi. O predlogu se sestavi spis v šestih paragrafih, ki obravnava vprašanja o Odrinu, o otokih in o Kreti. V vseh vprašanih se pozove Turčija, naj odneha in se ji za teritorialne odstopne ponuja dalekosežna finančna pomoč. Podoben predlog je tudi Poincaré izdelal. Poslaniška konferenca se je o spojitvi obeh predlogov posvetovala.

Rim. »Tribuna« poroča iz diplomatskih krogov, da sta trozveza in tripeletenta sklenile nasvetovati Turčiji odstopiti Odrin in se zadovoljiti glede na mošeje in na grobove sultanov s predpravicami, za katere bodo velevalsti jamčile. Glede na Egejske otoke sprava ni nemogoča, ker velevalsti soglašajo, da odločuje glede na otoke zemljepisni položaj otokov. — »N. Fr. Pr.« poroča, da namerava trozveza predlagati: Turčija Odrin odstopi Bulgariji. Mošeja sultanov se eks-teritorializira. Sultan ostane njen posestnik in sme v njej vzdrževati posebno stražo. Mošeja in okrožje okoli nje uživa iste izjemne pravice kakor tuja poslaništva. Bulgarija se s tem baje strinja, Turčija pa še ugovarja.

Pariz. »Temps« poroča: Prezgoda je še trditi, da so velevalsti popolnoma edine, ker vsi poslaniki še niso navodil svojih vlad dobili. Velevalsti se ne bodo sporazumele, predno ta teden ne poteče.

× × ×

VPRAŠANJE PREDAJE ODRINA.

Berol n. »Lokalanzeiger« poroča iz Pariza: Šukri paša se je prepričal, da so Bulgari pred Odrin pripeljali zadnje tedne veliko težkih topov, ki so jih v ugodne postojanke postavili in da je zato brezuspešen končni obupni boj. Šukri paša se tudi boji, da bi Bulgari lahko s krogliami porušili grobove sultanov. Zadnje čase so Bulgari tudi izsledili tajna pota, po katerih so se v Odrin, če tudi v manjših količinah, dovažala živila. Bulgari so zdaj tajna pota zastražili. Verojetno je zato, da se Odrin kmalu uda. Nekemu francoskemu časnikarju je 6. t. m. zjutraj Rešid paša izjavil: Če se Bulgarom posreči dobiti Odrin, hočemo apelirati na pravicoljubje Evrope in bomo do zadnjega vzdihljaja protestirali.

× × ×

AVSTRIJSKO - SRBSKO VPRAŠANJE. AVSTRIJA NAMERAVA SRBLJI UGODITI?

Dunaj. »Neues Wiener Tagblatt« poroča: Avstro-Ogrska se načelno ne protivi, da se Srbija poveča tudi s pokrajinami, v

katerih prebiva več sto tisoč Albancev. S tem se dementirajo poročila, ki trde, da hoče Avstro-Ogrska zato obširne albanske meje, da kolikor mogoče prepreči veliko Srbijo. Belgrajska poročila trde, da Srbija resno želi živeti z Avstro-Ogrsko v prijateljskih razmerah.

Belgrad. Če ne nastanejo izredni zapletljivi, srbski vojaki kmalu zapuste Drač.

Aš. Vlada je neki tukajšnji tvrdki prepovedala izvesti veliko naročilo iz Srbije. Pač pa je dovolila, da se izdela 40.000 trikotnih srajc, ki so namenjene bulgarski armadi.

× × ×

AVSTRIJSKO - RUSKO RAZMERJE. DEMOBILIZACIJA SE ŠE NE IZVRŠI.

Pariz. »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča iz Berolina: Avstro-Ogrska svojih varnostnih priprav, kakor želi Rusija, toliko časa ne odpravi, dokler Srbi svojih vojakov iz albanskega pristanišča ne umaknejo. Kar pa tiče Galicije, se nič ne izpremeni, ker so izvedli le, kar so glede na pomnožitev vojaštva v Galiciji že dolgo časa nameravali.

Pariz. »Temps« poroča, da je Rusija zaupno izjavila, da mogoče 14. t. m. še ne odpusti rezervnikov domov, kakor je prvotno nameravala.

Berolin. Tukajšnji balkanski diplomati izjavljajo, da je izmišljeno poročilo o tajni pogodbi Rusije z balkanskimi državami, po kateri naj bi se bila Rusija obvezala, da zbere ob avstrijski meji vojake, dokler je trajala balkanska vojska.

× × ×

BULGARSKO - RUMUNSKO VPRAŠANJE. BULGARIJA SE PROTI RUMUNSKIM ZAHTEVAM?

Sofija. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča, da je poročilo »Daily Telegr.«, po katerem naj bi se bila že sklenila rumunsko-bulgarska pogodba, izmišljeno.

Bukarešt. Glede na rumunsko-bulgarska pogajanja se trdi, da bulgarska vlada zato ne ugodí zahtevam Rumunije, ker se v Sofiji boje ljudskega mnjenja. Če Bulgarija Rumuniji na prigovarjanje vevlasti kmalu ne ugodí, ni izključeno, da rumunska armada maršira v Dobružo. Rumunija najbrže počaka 14. t. m. (pravoslavno novo leto), nato se pa odloči.

× × ×

LOVCEN.

Rim. »Tribuna« objavlja z Dunaja zagotovilo, da so izmišljena poročila, po katerih naj bi se Lovčen odstopil Avstro-Ogrski. (To potrjuje tozadevno poročilo »Slovenca« iz Cetinja. — Op. ur.)

Dnevne novice.

Smrten greh je napravil zopet dr. Šusteršič v očeh nemških nacionalcev. Zamerijo mu njegov govor na shodu »Kmečke zveze« v Ljubljani, in sicer jih je zabodel najbolj v oči stavek, da na slovenskem jugu vlada odslej popolna narodna edinost. Ta stavek se je zdel »Grazer Tagblattu« tako revolucijonaren, da mu posveča danes cel članek in vprašuje profa Stürgkha, kaj misli sprito tega ukreniti. Da ne manjka namigavanja na »nelojalnost« Slovencev, je spričo perfidnosti graške nemškonacionalne bismarkovske kompanije čisto jasno. Ali je s takimi ljudmi, ki zavijejo človeku besedo, kakor hitro jo izpregovori, vredna polemika? Ako naglašamo, da nam je interes države na srcu, nas proglašajo za hinavce, ako poudarjamo potrebo, da se ustrezno Jugoslovanom, se nam očitajo velesrbski nameni. Značilno je tu le to, da obenem napadajo dr. Šusteršiča in našo stranko slovenski liberalci. Nemci nas tolčejo od spredaj, slovenski liberalci nas napadajo z hrbtu. In ti ljudje se zdaj ogrevajo za skupni nastop vseh jugoslovanskih poslancev v parlamentu! Prej bo Sava tekla nazaj, preden bo mogoče z našimi liberalci sodelovati za skupne interese naroda. S takimi zdražbarji, razdirači in zavijači je skupno delo izključeno.

»Slovenstvo« londonsko poročilo omenja vsi srbski listi in navezujejo nanj dolge komentare. Izjavljajo, da bi Bulgarija, ako je dr. Danev ne izjavil, Srbijo odvzela velik del njenih osvojitvev v južni Makedoniji. Mi seveda nismo krivi, če Bulgarija stoji na tem stališču. Opozarjamo pa, da dr. Danev ni s tem, kar nam je naš poročevalec glede tega vprašanja sporočil, povedal pravzaprav nič novega. Zakaj do danes se je trdilo, da Bitolj in Ohrid Bulgarija zahteva zase. To pravi v svoji brošuri »Balkanski rat« tudi dr. Jovan Cvijić, ki trdi, da se je med Srbijo in Bulgarijo določila taka meja, da Ohrid pripade Bulgariji. (V originalu v »Review of Reviews« se glasi ta Cvijićev stavek takole: »... so that Prilep, Krushevo and Ochrida are in the Bulgarian sphere and Struga, De-

bor and Tchova in the Servian«. — Pri tej priliki pripominja belgrajski poročevalec ljubljanskega »Dneva«, da gre do darovi slovenskega »Apostolstva Sv. Cirila in Metoda« samo za katoliške ranjence. To pa ni res — podpirajo se vsi slovenski ranjenci brez izjeme! »Dan« pač brez laži ne more izhajati. Kar se tiče sploh »Slovenčevih« poročil, jih citirajo tudi francoski listi.

— Iz deželnega odbora. Dr. Lampe je šel za teden dni na dopust.

»Wiener Sonn- und Montagszeitung« je list, v katerem dva juda, »Austriacus« in »Veritas«, vsak teden enkrat konkurirata v medsebojni neumnosti. Topot se je »Veritas« spravil nad Jugoslovane in zagrešil sledečo slabo šalo: V »Daily Telegraphu« je Mijatović, srbski londonski poslanik, napisal članek, v katerem prorokuje, da bo Avstrija razpadla, ker je ljubezen Jugoslovancev zapravila. Ta članek je glasil dunajskega šmoka v zvezi z — dr. Šusteršičevim govorom na občnem zboru Kmečke zveze za ljubljansko okolico. Tu je namreč dr. Šusteršič baže označil cilj velike »jugoslovanske zarote«, namreč ta, da je treba državo rešiti spon dualizma, gospod Mijatović pa je odkril daljnji cilj Jugoslovancev, ki je ta, da se »Avstrija uniči in razdeli«. Čudno morajo biti možgani judovskega pisuha zaviti, da vidi zvezo med željami gospoda Mijatovića in političnimi cilji Jugoslovancev v monarhiji, ki jih dr. Šusteršič na omenjenem shodu ni šele odkrival, ker so že davno formulirani in znani. Razume se, da navedeni šornalist sumiči lojalnost Slovencev in dr. Šusteršiča. Sicer pa »Veritas« takoj izda, kaj tiči za temi umazanimi denunciatoričnimi poizkusi. Vlada naj se namreč angažira za to, da se sklene polsko - rusinska in češkonemška sprava. Tako naj bi se skoval blok v parlamentu, ki bi Jugoslovane popolnoma ob steno pritisnil. V to svrhu so tudi taka podla sumničenja dobra. Samo pomagala ne bodo nič.

— Mladost bo z letošnjim VI. letnikom izhajala kot mesečnik. Prinašala bo poleg člankov tudi lep podlistek »Amerikanec«. Izhajala bo 10. vsakega meseca. Fantje naj zanj povsod agitirajo, da se ta priljubljeni list naše mladine še bolj razširi.

— Nemci se bodo učili slovenščine. Nemškonacionalni graški »Tagblatt«, ki se sicer neznansko zgraža nad jezikovnimi aferami pri sodiščih, državnih uradih in na železnici, ki jih provzročajo vedno le slovenski »hujskači«, je to nedeljo posvetil cel članek vprašanju reorganizacije slovenskega pouka na nemških šolah. Članek pravi, da se znanje slovenščine med Nemci še vedno omalovažuje, ki zato zaostajajo za slovenskimi izobraženci. Vse javno življenje v jezikovno mešanih krajih zahva znanje slovenščine, bodisi v uradu ali kjerkoli, kajti le jezikovno popolnoma usposobljeni Nemci bodo mogli izpodrinuti še tisto malo število slovenskega uradništva in učiteljstva, kar je tudi v narodnem oziru velike važnosti. Zato predlaga članek, naj se po slovenskem vzgledu tudi v nemških obmejnih krajih kakor tudi po večjih mestih ustanove dvojezične (utrakvistične) ljudske šole, kajti te da bodo prinesle Nemcem obilo blagoslova. Mesto dosedanjih slovenskih kurzov na srednjih šolah in po učiteljskih naj se vpelje slovenščina kot obvezan predmet, da bo nemško učiteljstvo usposobljeno tudi za utrakvistične šole. Ker pa zahteva tak pouk očitno nekoliko več truda, bi ne bilo napačno, če bi se tem učiteljem priznalo tudi denarne podpore. Ako stoji Nemci na tem stališču, potem je pač vprašanje, koliko nemščine naj se na naših srednjih šolah uči, veliko bolj uvaževanja vredno nego misli n. pr. kričavi »Dan«. Dejstvo je, da je slovenska mladina nemščine vedno manj vešča. To nam pa v narodnem oziru utegne le škodovati, ker nam odteguje možnost, da se naši ljudje postavljajo v javni službi, koder je dobro znanje nemščine potrebno. Velja pa to tudi za laščino, ki se pri nas veliko premalo goji.

— Umrl je g. Martin Grčar, vpo-kojeni nadučitelj na Mirni. Pogreb bo v četrtek.

— Imenovanje. C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu je imenovalo za koncipiste VIII. činovnega razreda: Hauck Franca, dr. Emila Steiner, pl. Hayek Friderika, dr. Stecchina Karola pri ravnateljstvu v Trstu in adjunkte: Zamarin Petra v Trstu, prosta luka, pl. Braciszewski Evgena pri ravn. odd. V., Kelec Ivana na državnem kodvoru v Ljubljani, Testen Lorenca na državnem kolodvoru v Gorici in Horak Evgena pri ravn. odd. VIII. v Trstu; za IX. činovni razred: Schönhofer Ernesta, stavbnega asistenta v Ljubljani, Wolf Bertolda, strojnega asistenta v Gorici, dr. Komavli Vladimira, koncipista pri ravn. odd. II., Trowofsky Karola, stavbnega asistenta v Trstu, Zorec Ivana, Delbasso Emila, Dolinar Josipa, Sussek Roberta, Šerne Avgusta, asistenta pri ravnateljstvu v Trstu, Veber Antona, asistenta na Jesenicah, Germek Alojzija, asistenta v Pulju, Garbari Pompeja, asistenta v Trstu, Maruschitz Karla, asistenta pri ravnateljstvu v Trstu; za X. činovni razred:

Dr. Bončina Franca, Gosetti Antona in dr. Odkolek Franca, aspiranta v Trstu.

— Uboj. Preteklo nedeljo zvečer se je vnel zaradi neke malenkosti v hlevu gostilničarja Ignacija Zorc v Črnem Potoku, občina Šmartno pri Litiji medsebojen prepir med 50 letnim dninarjem Ivanom Možina in 19 letnim tovarniškim delavcem Ignacijem Bučarjem. Možina je Bučarja pograbil in ga skušal potisniti v jasli. Bučar ga je pa z odprtim nožem s tako silo sunil v levo stegno, da je ta vsled izkrvavitve na licu mesta čez nekaj minut umrl.

— Samoumor učitelja. Ker je »Naroda« v sobotni svoji številki raztrobil, da se je učitelj Brus v Matenji vasi ustrelil, ker ni dobil doklade in da je za ta samoumor odgovoren deželni odbor, tedaj naj konstatiramo, kakor se nam poroča, da se je omenjeni učitelj ustrelil zaradi nesrečne ljubezni. Toliko v pojasnilo.

Ljubljanske novice.

Ij Kršč. ženska zveza ima v petek, to je dne 10. t. m. ob pol 4. uri popoldne redno predavanje. Predavatelj č. gosp. dr. Jerše.

Ij Seja kranjske podzveze Orlov se vrši jutri, v četrtek, 9. t. m., točno ob 7. uri zvečer.

Ij V soboto zvečer v veliko dvorano »Unions« V soboto zvečer se v veliki dvorani »Unions« vrši priljubljena predpustna zabava tobačnega delavstva. Opozarjamo na to zabavo, ki naj združi vse prijatelje poštenega delavstva!

Ij Šentpetersko prosvetno društvo ima v četrtek zvečer ob pol 8. uri predavanje.

Ij Liberalci — prosjaki pri Nemcih! Imenitni namen liberalne večine v ljubljanskem občinskem svetu na prtili ljubljanskemu prebivalstvu zvišanje doklad, je vsakemu znan, istotako odločno stališče kluba občinskih svetovalcev S. L. S., ki je sklenil to zvišanje preprečiti in je v ta namen proračun do dobra preštudiral. Liberalci, ki so se zanašali samo na sklep večine svojega finančnega odseka, ki je sklenila doklade zvišati ter radi tega niso proračuna nič pregledali, so stali v občinskem svetu nakrat pred izvršno pripravljeno opozicijo S. L. S. in videli so naprej, da bo zanje bitka izgubljena. Sladko grozdje zvišanih doklad, o katerem je tako vabljivo pisalo liberalno časopisje, je nakrat postalo prekislilo. Liberalci so pri prvem poizkusu zvišati doklade pogoreli in vrgli so takoj puško v koruzo. V tej zadregi so šli, kakor je izdal včerajšnji »Dan«, prosit Nemce, naj predlagajo trimesečni provizorij. Nemci so to storili in zastopstvo S. L. S., ki je stalo pred dejstvom, da je močan odpor že pri prvem pojavu preprečil povišanje doklad, umevno ni imelo ničesar proti temu. Nekdaj oblastni liberalni absolutisti na magistratu so se morali ponižati do vloge ponižnih prosjakov.

Ij Mestni arhivar. Za službo mestnega arhivarja so prosili: Fr. Govekar, dr. Lah, Ant. Slivnik, Rudolf Šega, Emil Vodeb, dr. V. Zupan, Oton Zupančič. V personalnem odseku občinskega sveta je ostal v manjšini predlog občinskega svetnika dr. Zajca, naj se z ozirom na slabe finančne razmere občine služba mestnega arhivarja ne odda, sprejet je bil pa predlog dr. Ambroschitscha, naj se podeli službo najbolje kvalifikovanemu prosilcu dr. Zupanu. V tajni seji obč. sveta je večina podelila službo mestnega arhivarja pesniku Otonu Zupančiču pod pogojem, da v kakem arhivu napravi trimesečno prakso in da poleg arhivarskega dela izvršuje tudi »druge uradne posle«.

Ij Konec volonterjev na magistratu. Personalni odsek občinskega sveta je odklonil prošnjo absolviranega jurista Rud. Vrančiča, ki je na magistratu za volonterja, naj se mu podeli mesečna nagrada 100 K. Personalni odsek je soglasno sprejel predlog, naj se izrazi željo, naj se v mestno službo volonterji principiarno ne sprejemajo, ker je to nekako utihotapljenje v mestno službo. V tajni seji občinskega sveta je bila sicer g. Vrančiču mesečna nagrada 100 K dovoljena, večina občinskega sveta je pa vendarle odobrila sklep personalnega odseka glede volonterjev.

Ij G. Fr. Govekar je vložil na obč. svet prošnjo, naj bi se ga pomaknilo v VIII. činovni razred. Občinski svet je v tajni seji prošnjo odklonil.

Ij Obrtne zadeve. V tajni seji občinskega sveta je bilo gospej Franciški Ferlinc dovoljeno, da prenese v korist gosp. Krapeža svojo kavarniško koncesijo v hišo g. Kokalja v Škofje ulice. — Zobotehniško koncesijo se je podelilo Adolfu Golobu. — Prenos gostilniških koncesij je dovoljen: Malinovim dedičem na Zaloško cesto št. 10, Mariji Grošelj v Metelkovo ulice št. 27 in Mariji Kolar v Kolodvorske ulice k gospej Mariji Orehek. — Profesorjevi soprogi Mariji Sič se podeli koncesija za Bergantovo koncesijo v Trnovem. — Jos. Balon odstopi svojo gostilniško koncesijo Jos. Schreyu.

— Ni se ugodilo prošnji Neže Slovša za prenos gostilniške koncesije v Bohoričevo ulico št. 5 in Fr. Zoranu v Bohoričevo ulico št. 11.

Ij Nekaj lično izvršenih rezbarij je razstavil Franc Ropret z Bleda v izložbenem oknu »Zavoda za pospeševanje obrti«. Večji tableau nam prav izrazito predstavlja gorenjskega oratarja pri delu. Dobro pogojeno ozadje blejskega jezera pa daje rezbariji prav tipični značaj. Prav ljubka motiva predstavljata dva lesena stola istotako s pokrajinsko sliko Bleda, ki se ji divita Gorenjec in Gorenjka v narodni noši z besedami: »Dežela Kranjska nima lepšega kraja, ko je z okolco ta podoba raja.« G. Ropret je pokazal s tem zopet nov uspeh svoje spretnosti, čislano občinstvo pa naj bi upoštevalo, da so tudi domače moči dostikrat zmogne napraviti lična dela, ki jih tako radi oddajamo v tujino.

Ij Iz davčne službe. Za višje davčne oskrbnike so imenovani gg.: Ig. Klinc, Franc Aumann in Anton Križman.

Ij Protialkoholno predavanje je bilo v četrtek 2. januarja v prosvetnem društvu pri sv. Petru. Vpisalo se jih je lepo število. Zdj pride na vrsto najbližja ljubljanska okolica: Moste, Bizavik, Šmartno ob Savi itd. Treznostna ideja — koraka naprej.

Ij Zanimiva izjava o poti na Rožnik.

Piše se nam: V »Slovenca« dne 2. jan. 1913 št. 1 sem brala, da se je vožnja pot po serpentinah začela graditi l. 1855. na Rožnik. Toda to ne odgovarja resnici, kajti, kolikor se jaz spominjam, je hiša mojih starišev na Rožniku l. 1846. pogorela (sedaj last g. Bergmanna). In že takrat se je vse po tej poti gori vozilo. Kakor se jaz spominjam, so moja mati pripovedovali, da takrat, ko so oni gori prišli l. 1831., še ni bilo te vožnje ceste, temveč zgradili so jo v prvem ali drugem letu bivanja moje matere na Rožniku. — Bližnjica je obstajala po izjavi moje matere že pred l. 1829. Mogoče je pa, da bi se natančneje izvedelo v Valvazorjevi kroniki »Ehre des Herzogtums Krain« ali v »Oesterreichische Monarchie in Wort und Bild«. V enem teh dveh spisov sem videla narisan Rožnik in brala o njem. (Cerkev je bila še takrat kapela brez zvonika.) Za vožnjo pot lahko vedno izpričam, da je že obstajala l. 1846. S spoštovanjem Marija Rom, roj. Čamernik na Zgornjem Rožniku, sedaj Poljanski nasip št. 8.

Ij Iz gledališke pisarne. Danes, v sredo, ob 6. uri zvečer dijaška kronka predstava vesele klasične »Komedije zmešnjav« v režiji g. Fišerja. — V petek prvi slovenska opera »Naskok na mlin«, ki je bila navdušeno sprejeta na praškem narodnem divadlu in je dosegla tudi med Nemci v rajhu najlepše uspehe. — V soboto premijera »Upnika«, tragikomedije. — V nedeljo zvečer se ponovi »Naskok na mlin«.

Ij Podražanje premož. Ljubljanski trgovci s premoženjem nam pišejo: Ker je trboveljska premožarska družba s 1. januarjem t. l. zopet premož zvišala za 10 kron pri vagonu, smo ljubljanski premožarstvi prisiljeni za trboveljski in zagorski premož cene zopet za 6 h zvišati pri 50 kg. — Ljubljanski trgovci s premoženjem.

Štajerske novice.

»Dve novi šulferajnski šoli?« Nemci hočejo ustanoviti v jareninski župniji dve novi šoli: eno na Pesnici — »Kernstockschule« — za katero že pobirajo po vseh nemških deželah in drugo na Dobrenju. Za zadnjo šolo je pred mnogimi leti nek slovenski dobrotnik testiral mnogo tisoč goldinarjev, od katere svote so sedaj že obresti večje kot kapital. Tega denarja se hočejo polastiti šulferajnovci in zahtevajo — nemško šolo, za slovenski denar. Ali jim bo šel okrajni glavar Weiss pl. Schlenssenburg tudi tukaj na roko. Dobrenje je izključno slovenska občina, Nemce lahko prešteješ tam na prste. Pozor!

»Mila zima.« Tako mile zime, kot jo imamo letos, dolgo ne pomnijo. Mestjanom se zdi to vreme ugodno, a kmetje in planinci, ki imajo opraviti s spraviljanjem lesa, tožijo, da bodo imeli občutno škodo, če ne zapade skoro sneg. V hribih se ne da z živino nikamor priti. Spravljati se ne morejo ne drva, ne gnoj, ne drugo potrebno blago. Tudi za ozimino je to stanje zelo neugodno. Ker se gornja plast zemlje ob pripekanju solnca tali, koreninice žita popuščajo in usahnejo. Edino rigolanje v vinogradih je vsled vremena ugodno.

»Liberalna lažljivost.« Čudno, da se slovenski liberalci ne hvalijo, da so oni priborili zmago nad Turki pri Kumanovem! Če naši somišljeniki z vajtrajnim in složnim delom pribore v narodno-ogroženih krajih kakšne uspehe, se zapišejo zmage ali uspehi takoj na liberalno tablo. Ker je pri občinskih volitvah v Studencih v III. razredu zmagala opozicija proti nemškim nacionalcem, pa pride sedaj liberalni tintomaz in pravi v »Slov. Narodu«, da gre liberalnemu političnemu društvu »Maribor« zaslug za te uspehe. Kdo je agitiral v Studencih, ali mogoče trgo-

vec Weixl, železničar Kejžar, ali morda ljubeznivi Pifko ali celo marnberski dr. Glaser? Kaj še! Nedolžni Voglar se je parkrat pokazal pri sejah in to je bilo vse. Naši krščansko-socialni slovenski delavci, naša stranka je bila, ki je vodila vso agitatorično delo. Liberalci, ne šopirite se s pavovim perjem!

š Umrl je v Studencih pri Mariboru dne 6. t. m. nagle smrti tamošnji župan Leopold Schmuckenschlag. Rajni je bil sicer Nemec, a bolj mirnega značaja.

Primorske vesti.

p Obsojen radi klica »Živela Sr-bija«. Goriško sodišče je obsodilo več-raj Vladimirja Krečjak, starega 25 let, doma iz Šibenika v enotedensko ječo, ker je zaklical v kavarni »Trieste« v Trzinu »Hoch Serbien«. Obtoženec je vsled preiskovalnega zapora kazni že prestal.

p Lep napredek slovenskega katoliškega časopisa. Goriški »Novi Čas«, ki je z novim letom prestopil v četrto leto, je dosegel v tem kratkem času tako velik uspeh, da se tiska že v 6000 izvodih, kar je naravnost impozanten napredek. List pa je tudi res dobro urejevan, vsled česar ga toplo priporočamo. »Novi Čas« bo odslej prinašal tudi redno mesečno prilogo »Za gospodarsko izobrazbo«, namenjeno gospodarjem in gospodinjam.

p »Lega Nazionale« ima v Istri in tržaški okolici že 22 šol in 27 otroških vrtcev. Te poitaljančevalnice stoje v izključno slovenskih oziroma hrvaških krajih, kajti kjer je le količjak Italijanov, že dežela, oziroma mesto skrbi za italijanske šole. Ljudskih knjižnic ima »Lega« 27 in podpira razna pevstva in zabavna društva. Lani je dala samo za učiteljske kandidate 21.780 kron podpore. Celokupni proračun »Lega Nazionale« presega pol milijona kron. Samo Trst je zanjo lani nabral 102.000 kron. Lega ima 62 podružnic in 46.000 članov. V primeri z Lego je istrska hrvaško-slovenska šolska družba sv. Cirila in Metoda jako skromno podjetje; ne šteje niti 1000 udov in njeni letni dohodki znašajo nekaj nad poldruhi stotisoč. S svojimi skromnimi sredstvi družba mnogo stori, a vsemu ne more kaj. Vlada, ki v Trstu in Pulju za nemške priseljence vzdržuje vse vrste šol, domačega ljudstva in njegovih šolskih potreb ne vidi.

p Vojaška oblast proti »Narodnemu domu« v Pulju. Vojaška oblast, to je zapovedništvo vojne luke v Pulju, je prepovedala vsem mornarici in vojaštvu podložnim osebam nadaljnji obisk tukajšnjega »Narodnega doma«. Tudi častniki, stanujoči v »Narodnem domu« so dobili ukaz, naj takoj odpovedo svoja stanovanja. Vsa stvar temelji namreč na tem, da je bil poveljnik vojne luke napačno informiran o nekih izjavah in govorih, ki jih je zakrivila neka nepremišljena, a povsem brezpomembna oseba in ki so jih nekateri vojniki nesli na uho svoji oblasti, češ, da je one neumestne izraze rabil restavrator »Narodnega doma«. Sedaj je na zahtevo dr. Laginje, ki je o tej stvari osebno posredoval, odnosno zahteval pojasnila od poveljstva vojne luke — policija uvedla preiskavo in ugotovila, da krivice ni restavrator, ki je splošno priljubljen in spoštovan mož, marveč neki uslužbenec »Narodnega doma«, ki je bil — ker so našli pri njem njegovo osebo kompromitujočo korespondenco — takoj aretiran in oddan kazenskemu sodišču.

EDISONOV KINETEPHON.

Iz New Yorka se poroča, da je Edison dovršil svojo najnovejšo iznajdbo: kinetephon, to je stroj, ki združuje v sebi fonograf in kinematograf. Kinetephon istodobno zaznava govorne besede in slike in jih v popolni zvezi zopet ponavlja.

Edison se je s kinetefonom bavil cela štiri leta in doživel z njim mnogo razočaranj. Minolega julija je dovršil model aparata, ki pa nikakor ni bil popoln; vznevo-ljen je tedaj Edison izjavil, da mu ta iznajdba uničuje pogum življenja. Sestavil bo nov model, ako se mu še ta ne sponese, potem bo vse svoje delovanje opustil. No, in sedaj se mu je stvar sponesla, kakor se poroča. Zadnje mesece je Edison noč in dan delal v nekem gledališču, katero je v to svrhu najel. Na Silvestrov večer se je vršila prva javna predstava in občinstvo je bilo navdušeno.

Telefonska in brzojavna poročila.

GREYEV PREDLOG.

Pariz, 8. januarja. »Temps« poroča, da so velevalisti že 19. decembra v Carigradu svetovale, naj se Odrin odstopi. V božičnem tednu pa je Rusija Kiamil-paši izjavila, da v slučaju nadaljevanja vojske ne bo ostala nevtralna. Ta korak zato ni imel uspeha, ker se mu druge velevalisti niso pridružile. Preteklo soboto je sir Grey navetoval velevalistem energičen korak, če-

mur se je Poincaré istočasno pridružil. — Zdaj se kabineti v Peterburgu, Berlinu, Rimu in na Dunaju posvetujejo, kako upri-zoriti skupno akcijo. Posvetovanja se vrše s primerno naglico.

PREDLOG ITALIJE GLEDE EGEJSKIH OTOKOV.

London, 8. januarja. Po zahtevu tu-kajšnjih diplomatičnih krogov se diskutira med velevalstmi od Italije stavljeni pred-log trozveze, glasom katerega naj bi vsi otoki, ki leže pred Dardanelami in otoki Kios, Mitilene, Kos in Rodos ostali pod sultanovo suvereniteto s primernimi ga-rancijami za svobodo prebivalcev. Ta pred-log izvira iz želje, da bi se Turčiji omogo-čilo odstopiti Odrin, zagotovila azijska po-sest Turčije in vzdržalo ravnovesje v vz-hodnem Sredozemskem morju.

ITALIJANSKI GLAS O POSREDOVA-NJU VELESIL.

Rim, 8. januarja. »Tribuna« poroča iz Londona, da se naziranje balkanske zveze bolj strinja z naziranjem tripelentente, ki je odločno balkanofilska, kakor z nazira-njem trozveze. Vendar to nasprotstvo ne tangira odrinskega vprašanja, glede kate-rega so vsi edini, da trozveza predlaga nekake privilegije glede sultanske mošeje. Glede egejskih otokov je trozveza mnenja, da se mora rešiti bolj v prilog Turčije, da se ne tangira vprašanje azijske posesti Turčije, ki je precej ogrožena.

IZJAVA GREYA V ZBORNIVI.

London, 8. januarja. Na vprašanje Kinga, so se velevalisti za slučaj, da bi mi-rovna konferenca ne imela nobenega re-zultata, zedinile, je sir Grey odgovoril, da se za to vprašanje sicer briga, ne more pa podati o tem nobenih izjav.

IZJAVA DANEVA O USPEHU MIROVNE KONFERENCE.

London, 8. januarja. »Reuter« poroča, da je dr. Danev glede perečega mirovnega vprašanja izjavil: »Jaz sem popolnoma mi-ren in poln upanja, ker menim, da bodo Turki naše zahteve sprejeli in se bo mir za-gotovil. Nimam namena London zapustiti pred soboto. V soboto se namreč podam na izlet v Oxford.«

POMIRJEVALNA IZJAVA GROFA BERCHTOLDA.

Budimpešta, 8. januarja. »Az Est« ob-javlja sledečo izjavo grofa Berchtolda na-sproti dopisnici lista Margareti Veszi: »Po-mojem mnenju ni razloga se preveč raz-burjati. Spricho sedanje situacije se mi go-tovi pojaviti panike, ki nimajo nobene po-dlage v realnih dejstvih, zde popolnoma ne-opravičeni, ker niti ne odgovarjajo resnič-nemu značaju rešitve, katero pričakujemo.«

TURČIJA IGRA LE KOMEDIJO?

Dunaj, 8. januarja. »Zeit« izve iz Lon-dona, da tam nekateri krogi izjavljajo, da se je Turčija z balkansko zvezo že davneje domenila in se glede Odrina le navidez ne uda, da dobi čas, da pomiri javno mnenje v Carigradu.

TURŠKI MINISTRSKI SVET.

Carigrad, 8. januarja. Včeraj se je zbral turški ministrski svet na stanova-nju velikega vezirja, da se posvetuje o situaciji, nastali vsled suspenzije mi-rovnih pogajanj. Ob 7. uri zvečer je bilo posvetovanje končano. O sklepih se ne izve nič oficijelne. Govori se pa, da je Turčija sklenila, da Odrina ne preda, pač pa je voljna trdnjave po-dreti. Vojni minister in minister ze zu-nanje zadeve sta se podala včeraj zju-traj s specialnim vlakom v glavni stan v Bašmekkij. »Lokalanzeiger« poroča, da se hočeta z bulgarskimi pobleščeni-ci pogajati glede mirovnih pogajanj.

SPORAZUM VELEVLASTI DOSEŽEN?

London, 8. januarja. Oficijelni krogi za-trjujejo, da se je med velevalstmi glede skupnega koraka zaradi predaje Odrina v Carigradu že dosegel sporazum. Ni pa še rešeno vprašanje egejskih otokov.

ODRIN.

Sofija, 8. januarja. Odrin se ne bo dr-žal delj kot osem dni. Ko se preda, mirov-na konferenca zopet začne delovati.

ZADNJE POROČILO O MEDNARODNEM POLOŽAJU. — KAPITULACIJSKA PO-GAJANJA ZA ODRIN.

London, 8. januarja. Tukajšnji diplo-matski krogi smatrajo za samo po sebi umevno, da mora Turčija Odrin predati. — Turški delegati so izjavili, da ne pričaku-jejo iz Carigrada nobenih instrukcij in ča-kajo na to, da balkanski delegati pogaja-nja zopet otvorijo. Turški delegati tudi niso dobili nobenega naloga, da bi London za-pustili. — Kapitlacijska pogajanja med šukri pašo in poveljnikom oblegovalne ar-made pred Odrinom so se že začela. Odrin se ne more nikakor več držati.

PRASKA PRI ČATALDŽI.

Dunaj, 8. januarja. »Zeit« javlja, da so Kurdi pri Čataldži na svojo roko napadli Bulgare, ki so jih sprejeli s strojnimi puškami in jih decimirali.

GRKI ODPOSLALI NEKAM ČETE.

Solun, 8. januarja. Tu se je vkr-cala v naglici ponoči grška divizija na deset parnikih z neznano ordo.

KRALJ PETER SRBSKI ČESTITAL PAPEŽU K NOVEMU LETU.

Dunaj, 8. januarja. »Neues Wiener Tagblatt« izve iz Rima, da je kralj Pe-ter srbski svetemu očetu Piju X. k no-veemu letu (po pravoslavnem koledarju) poslal brzojavno voščilo. V vatikanu tolmačijo ta nenavadni dogodek tako, da želi Srbija dobrih odnosov s sveto stolico in hoče podeliti katolišnom av-tonomijo. — Ruski car, kralj Ferdi-nand in Fallieres pa papežu niso po-slali voščil.

SVETI OČE BALKANSKIM VLADAR-JEM IN TURČIJ.

Dunaj, 8. januarja. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Rima, da je sveti oče voščil tako balkanskim kraljem kakor sul-tanu ob novem letu, izražajoč željo, da se ohrani mir.

GROZEČI KONFLIKT MED RUMUNI-JO IN BULGARIJO.

London, 8. januarja. Pogajanja med Bulgarijo in Rumunijo zaradi regula-cije meje ne napredujejo. Včeraj se je vršil med dr. Danevom in Take Jone-scujem tozadeven razgovor. V Sofiji so zahtevam Rumunije precej nasprotni. Morebiti se imenuje za pogajanja spe-cialni bulgarski delegat. »Victorul« pi-še, da bo Rumunija mobilizirala II. in IV. zbor in Silistro okupirala. Gene-ralni štab je ukrenil za to že vse po-trebno in čaka le na kraljev podpis. Vendar je upati, da velesile konflikt preprečijo.

Bukarešt, 8. januarja. Kljub radi-kalni pisavi listov vlada ne želi kon-flikta z Bulgarsko. General Torghut-Sefket, ki je te dni dospel semkaj iz Carigrada, se sicer trudi, da bi ponu-dil Rumuniji turško pomoč v takem slučaju, toda rumunska vlada ni volj-na, da bi se spozabila tako daleč in se s Turčijo proti Bulgariji zvezala. Ru-munija perhorecira sodelovanje s Tur-čijo, ker bi s tem zaigrala vse simpa-tije Evrope.

RUSKA MOBILIZACIJA PROTI RUMU-NIJI.

Dunaj, 8. januarja. »Deutsches Volks-blatt« poroča iz Jassija, da Rusija v Bes-arabiji zelo naglo mobilizira. V Kišinevu, Benderu in Tiraspolju so koncentrirane ve-like čete. Ta mobilizacija je baje naperjena proti Rumuniji, da bi slednja ne napadla Bulgarije.

DOGOVOR MED ANGLIJO IN RUSIJO GLEDE MALE AZIJE?

Dunaj, 8. januarja. Iz Peterburga se javlja, da sta se Rusija in Anglija glede azi-jatske Turčije dogovorili. Rusija naj bi do-bila Armenijo, Kurdistan in dežele okoli Črnege morja, Anglija pa južni del Male Azije, Mezopotamijo in Arabijo, Francija pa Sirijo. Nemčija in Avstrija bi dobile »go-spodarske koristi«.

NEMIRI V ARMENIJI IN ANATOLIJI.

Carigrad, 8. januarja. 6. t. m. po noči je bil v Vanu ubit armenski župan Kapa-magian. Baje so ga ubili politični nasprot-niki, pripadajoči armenski organizaciji »Tasmakčjutun«. Zaprla so dva Armenca.

Smyrna, 8. januarja. V vasi Kassaba je neka mohamedanska četa umorila štiri kr-ščanske rodbine in župnika.

Carigrad, 8. januarja. Notranje mini-strstvo je dobilo iz Damaska, Bagdada in Adane vesti, da se gibanje za armensko avtonomijo zelo širi. Armenski patriarhat je sklenil obvestiti konferenco poslanikov, da se hoče postaviti pod protektorat Ru-sije. Vsled masakrov, ki jih počenjajo Kur-di, se je vršil armenski meeting, ki je skle-nil brzojavni apel na velevalisti.

SESTANEK MED RUSKIM CAROM IN LAŠKIM KRALJEM?

London, 8. januarja. »Daily Mail« izve iz Rima, da se podasta ruski car in carica v San Remo in bosta obiskala v Rimu laško kraljevsko dvojico. V Ba-riju posetita tudi grob Sv. Nikolaja.

SRBSKO - BULGARSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 8. januarja. »Zeit« poroča iz Belgrada, da se je Pašić podal v Skopje, da konfirira z generalnim šta-bom glede delimitacije med Srbijo in Bulgarijo v južni Makedoniji in pri-pravi vojaške kroge na to, da se vse srbske želje v tem oziru ne bodo mogle izpolniti. Baje so se namreč med Bul-garijo in Srbijo meje določile le v glav-nih potezah.

KAKO SE LAHI BRIGAJO ZA LOVCEN.

Rim, 8. januarja. Komentirajoč dunaj-ski dementi glede Lovčena izjava »Tribu-na«, da je dementi prišel v pravem času. Na Dunaju se bori medseboj več struj; na čelu miroljubne pa stoji sam cesar in grof Berchtold. Miroljubnemu stališču teh dveh najmerodajnejših faktorjev pa gotove vesti izvestnega dunajskega časopisja ni-kakor ne odgovarjajo in imajo le namen

ustvariti nesporazumljenja med interesira-nimi državami.

BORZA.

Dunaj, 8. januarja. Predborza je ugod-no poslovala. Praške železn. akcije so po-skočile za 26½ K. Opoldanska borza je bila bolj rezervirana.

× × ×

HRVATSKO VPRAŠANJE.

Zagreb, 8. januarja. Podban Un-kelhauser je konfiriral z mnogimi re-prezentanti provincialnih oblasti. Do-mneva se, da je šlo za delozmožnost sabora.

TIROLSKI NAMESTNIK.

Dunaj, 8. januarja. Danes dospě semkaj tirolski cesarski namestnik ba-ron Spiegelfeld, da poda svojo demi-sijo.

IZKLJUČENI POSLANCI.

Praga, 8. januarja. Češka agrarna stranka je izključila poslance Rataja, Richtera in Ridlo, ker so se udeležili ustanovnega shoda Praškeve stranke.

ZABAVE GROFA TISZE.

Budimpešta, 8. januarja. Duel med grofom Tiszom in grofom Szechenyjem se je ugotovil pod jako težkimi pogoji. Duel se bo vršil s kavalerijskimi sab-ljami brez obvez. Dovoljeno je tudi s sabljo izvrševati sunke.

NOVI OGRSKI JUSTIČNI MINISTER.

Budimpešta, 8. januarja. Uradni list objavlja imenovanje dr. Balogh-a za justičnega ministra.

VELEIZDAJSKI PROCES.

Sarajevo, 8. januarja. Policija je zaprla osem dijakov, kateri se bodo koncem tega meseca morali zagovarjati zaradi veleiz-daje.

AGITACIJA ZA GALIŠKE RUSINE V RUSIJI.

Dunaj, 8. januarja. Glasom »Deutsches Volksblatt-a« se je vršil 6. t. m. v Peter-burgu shod, kateremu je prisostvovalo ve-liko visokih dostojanstvenikov in na kate-rem je volhinjski arhimandrit agitiral za osvobojenje galiških Rusinov. Grof Bobrin-ski je govoril o potrebi, da Rusija Galicijo anektira.

FRANCOSKO PREDSEDNIŠKO VPRA-SANJE.

Pariz, 8. januarja. Dne 17. t. m. se zbere nacionalna skupščina, da izbere predsednika republike.

SUHOMLINOV ODSTOPI.

Peterburg, 8. januarja. Vojni minister Suhomlinov je v svoji avdijenci pri carju, ki ga je imenoval za generalnega adjutanta, podal demisijo.

VELIKA DEFRAVDACIJA.

Hamburg, 8. januarja. Notar dr. Becker je poveril pol milijona in zbežal.

REKORD AVSTRIJSKIH HYDRO-PLANOV.

Reka, 8. januarja. Semkaj sta pri-spela dva vojaška hidroplana, ki sta preletela pot iz Pulja, to je 110 km v 1 uri 25 minut.

ROPARSKI UMOR.

Trutnov, 8. januarja. Neznanci so umorili in oropali mlinskega posestni-ka Staffa.

VIHARJI NA MORJU.

Bremen, 8. januarja. Parnik »Rick-mers« se je na poti od Japonske do Fili-pin vsled tajfuna s 30 možmi posadke po-topil.

Hamburg, 8. januarja. Parnik »Ham-burg-Amerika«-proge »Princess Lincoln« je zašel v velik vihar. Častniki so preprečili paniko na krovu. Valovi so iz krova vse blago pometali.

Razne stvari.

Hitro zdravljenje. Angleški listi poro-čajo, da je dr. Carrel, predstojnik Rockefel-lerjevega zavoda za medicinske preiskave, iznašel način, po katerem se vsaka vre-znina ozdravi v par urah, zlomljen del telesa pa v štirih dneh.

Slepe telefonistinj. Telefonska družba v Baltimore je za poizkušnjo nastavila ne-ko slepo dekle za telefonistinjo. Slepa te-lefonistinja je tako točno in vestno vršila svojo službo, da je družba sklenila nast-a-viti še več slepih deklet, ki si jih izbira med gojenkami državnega zavoda za slep-ce. Sedaj deluje v Baltimore že 12 slepih telefonistinj.

Pečat »Slovenske Straže« je na vsaki škotiljci Kolinske kavne primesi v korist obmejnim Slovincem, ki je iz-vrstno in edino pristno domače blago. Zahtevajte v prodajalnah samo Kolin-sko kavno primes v korist obmejnim Slovincem in pazite, da bo na vsaki škotiljci pritisnjen pečat »Slovenske Straže«, ki jamči za pristno blago.

: Naročaite „Slovenca“.

Psalmi. Preložil Ivan Vesel. Cena 2 K. To ni sicer nova knjiga, toda izreden biser v slovenski poeziji, ki je nezasluženo zašel v pozabljenost. S tem delom je predavatelj Slovincem podal v vsakem oziru dovršen prevod najkrasnejše poezije, ki jo je kdaj pisalo človeško pero. Prevod je sad dolgoletnega truda in je tako lahko umljiv ter natančen, da služi lahko kot komentar onim, ki hočejo čitati psalme v latinskem ali kakem drugem jeziku. Vsem, ki se hočejo seznaniti z vzvišeno lepoto svetopisemske poezije, priporočamo, da si nabavijo to krasno knjigo, ki jim bo nudila preobilo dušnega užitka. Dobi in naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Posebno za čistito duhovščino bo Veselov prevod psalmov izredne važnosti; po novem psalteriju pridejo na vrsto vsi psalmi, katerih latinska prestava je pa izredno težko umljiva, medtem ko Veselova, posebno dobro pogodena slovenska prestava ne potrebuje komentiranja.

* Franc Gerbič: **Slovenska sveta maša** v čast sv. Frančišku Serafskemu za mešani zbor. Op. 70. V Ljubljani 1912. Založila Katoliška Bukvarna. Partitura 1 K 80 vin., glasovi po 20 vin. — Ta slovenska maša obsega devet skladb: Vstop, Slava, Evangelij, Vera, Darovanje, Svet, Po povzdigovanju, Zavzivanje in Konec. Vsi deli so zloženi v preprostem, a plemenito cerkvenem slogu. Maša bo našim zborom sigurno dopadla, ker je melodiozna, v harmoničnem oziru zanimiva in ne bo prizadevala pri proizvajanju nikakih težav. Mašo toplo priporočamo.

Tolažba dušam v vicah. Molitvenik v korist in tolažbo našim ranjnim. Cena z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 2 K, v šagrinu z zlato obrezo 2 K 60 vin. Knjiga ima zelo priročno žepno obliko; cena je jako nizka, saj ima molitvenik okoli 250 strani. Molitvenik ima mnogo premišljevanj o vicah, vse mašne in druge važne molitve so tiskane z zelo razločnim, večjim tiskom. Molitvenik, ki se bo radi svojega preblagega namena gotovo takoj razširil med Slovenci, se dobiva in naroča v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Wallace: »Ben Hur«. Roman iz Kristusovih časov. Vez. 4 K 50 h. — V tem krasnem romanu najdemo več oseb, ki so nam znane že iz svetopisemskih zgodb in so bile več ali manj udeležene pri Gospodovem trpljenju in smrti.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Mnenje g. dr. V. Frühwalda na Dunaju.

Gosp. J. Serravallo Trst.

Vaše železnato Kina-vino Serravallo sem pil po močni influenci in Vam poročam, da sem se v presenetljivo kratkem času tako okrepal, da mi je bilo mogoče zopet opravljati moje vsakdanje posle. Vaše vino ne potrebuje hvale ali vseeno me veseli poročati o tem krasnem uspehu na moji lastni osebi.

Dunaj, 6. novembra 1911.

Dr. Frühwald.

Staubene ≡ parcele

na Dunajski cesti o Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincih takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izberi za primerne cene

≡ na prodaj.

Več se izve pri lastniku **JOS. TRIBUC**, na Glincih 37. 2127

Strojnik

ključavničar, izurjen tudi pri električnem obratu, išče službe; nastop lahko takoj. Naslov pove uprava lista pod št. 94. 94

Samo enkrat v življenju!

50.000 spalnih odelj po K 1'95

ki so bile določene za Balkan, a so zaradi vojske niso odposlale. Iste so in prave brnsko-himalajske volne, zato zelo gorke in za zimski čas neobhodno potrebne. — Odeje so dolge 200 cm in 130 cm široke ter črasto barvane s krasnimi bordurami in se bodo samo kratko čas prodajale za polovično tovarniško ceno po 1 K 95 vin. komad. Te zimске odeje so vredne dvakrat tega denarja in se bodo prodajale po teh čudovito nizkih cenah samo toliko časa, dokler bo kaj te zaloge. 31

1 komad zimске odeje stane samo K 1 95
3 komadi zimске odeje stane samo K 5 70
6 komadov zimskih odelj stane samo K 11 —
1. Svoboda, Dunaj III/2, Hiesgasse 13-404

Razglas.

Dne 10. februarja t. l. oddajala se bo v Adlešičah pri Črnomlju na javni zmanjševalni dražbi zidava

nove dvorazredne šole.

Vse delo je proračuneno na 31.000 K. Varščine je položiti 4% proračunjenega zneska.

Stavb. odbor v Adlešičah 4. januarja 1913.

Miko Črnič
načelnik.

88

Učiteljica

(provizorična) na enorazrednici blizu postaje na Dolenjskem, želi menjati službo s kolegom ali kolegino vsaj na dvorazrednici. Ponudbe do 12. januarja pod šifro »Novo leto« pošto ležeče Ljubljana, glavna pošta. 87

V najem se odda za februar-termín
prodajalniški lokal
v Šelenburgovi ulici št. 1.

Več pri hišniku. 57

18

IVAN ŠTREKELJ
MICI ŠTREKELJ ROJ. PEČKAJ
POROČENA.
NA VRHNIKI, DNE 8. JANUARJA 1913.

Zaloga pohištva in
tapetniš ega blaga

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije
Ter. c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih
ter jedilnih sob
v različnih najnovejših slogih.
Vsakvrstno drugo
≡ pokištvo. ≡
Priznано solidno blago
ter najnižje cene.

Zaloga otomanov
divanov, žimnic
različne kakovosti;
zajamčeno trpežni izdelki.
81 Velika izbira
otročkih vozičkov
vsakvrstnih slik, ogledal itd.

Naznanilo prevzetja in priporočilo

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da je kupil nekdanji
Bončarjev mlin in posestvo v Domžalah gospod
Josip Kuralt
trgovec in posestnik v Domžalah.
Ker je mlin jako moderno urejen, priporočamo slavnemu občinstvu,
da se ga kar največ mogoče podpira. 85

PREDNAZNANILO.

Usojam se vljudno naznanjati, da sem 31. decembra 1912 izstopil kot tihi družabnik tvrdke P. Magdič v Ljubljani.
Hkrati si dovoljujem slavno občinstvo vljudno obveščati,
da otvorim koncem februarja 1913 v Ljubljani
Franca Jožefa cesta 3, poleg konf. trgovine Maček & Komp.
modno in športno trgovino za gospode in dečke
pod tvrdko **J. KETTE.**
Moje dolgoletno delovanje v tej stroki in najboljše trgovske zveze le prvovrstnih tu- in inozemskih tvornic jamčijo, da bodem mogel p. n. odjemalcem najboljše in po primerno nizkih cenah postreči.
V prijetni nadi, da mi zaupanje, katero ste mi dosedaj pri gori navedeni tvrdki izkazovali, ohranite tudi v bodoče
beležim z odličnim spoštovanjem
J. Kette.

Sprejme se takoj več

rudarjev

(Häur)

Naslov pove upravnistvo.

STANOVANJE

za februar se odda pod ugodnimi pogoji v Ilirski ul. 22. II. 11.

V predmetju se takoj odda 89

mala trgovina z mešanim blagom

jako priporočljiva za izvežbano prodajalko. Letni promet K 12.000 in se zaradi poglobitve Ljubljane lahko pomnoži na 20.000 K. Natančna pojasnila H. Pichter, Cojzova cesta 1.

Išče se za takojšnji nastop 4159

mizarski pomočnik

dobro izurjen delavec, krščanskega duha ter trezen. Placilo primerno po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: Babič Jakob, mizarski mojster, Babič, Marezige pri Kopru, Istra.

Ženitna ponudba.

Izobražen mlad in soliden posestnik, trgovec, srednje-visoke čedne unanosti iz prijazne vasi blizu mesta, želi spoznati olikano, domače vzgojeno, narodno, 20—28 letno gospico nedolžne preteklosti, dobrega zdravja ter z veseljem do trgovine in gospodinjstva. Dobra, rahločutno srce in pa čez 30.000 K dote naj povzdigne srečo in premoženje nad sto tisoč. Obširne ponudbe s sliko, ki se tajno vrne, pod: »Tiha sreča 1913« do 17. prosinca na upravo »Slovenca« pod številko 92.

MLEKAR

z večletno prakso in dobrimi spričevali želi premeniti službo ali vzame v najem mlekarno. Izurjen je v vseh mlekarskih strokah, pri parnih in električnih strojih, dalje v računstvu in knjigovodstvu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 89. 89

Ženitna ponudba.

Dobro situiran trgovec v Ljubljani, 30 let star, želi v svrhu takojšnje ženitve znanje z gospico ali pa mlado vdovo, katere bi imela 5—10.000 K premoženja ter veselje do boljše trgovine. — Ponudbe s sliko, katere se takoj vrne, pod imenom »Ludvik« pošto ležeče, Ljubljana, glavna pošta. Tajnost časna stvar. 79

Priložnostni nabup!

Priložnostni nabup!

30.000 parov visokih čevljev na zadrgo!
3 pari visokih čevljev na zadrgo za **K 13-75**

kot kaže slika, popolnoma iz najboljšega usnja z dobriimi podplatmi. Teh 30.000 parov čevljev je bilo namenjeno za balkanske države, ki so mi pa vsled vojske ostali. Zato prodajam pod lastno ceno 3 pare čevljev za gospode ali visoke čevlje na zadrgo za ženske iz najboljšega usnja in v vseh velikostih za K 13-75. Pri naročilu zaostu e številka ali pa mera v centimetrih. Razpošilja po povzetju prva kršćanska razpošiljalnica za čevlje: **Franchmann, Dunaj II. Aloisgasse 3/10 R.** Cenjeni naročniki se prosijo za nadaljnja priporočila.

Pozor trgovci!
Proda se hiša
v mestu, dvonadstropna

v dobrem stanju blizu dveh cerkva, v kateri se nahaja dobro vpeljana specerijska trgovina, obstoječa že 50 let. Proda se skupaj s hišo, zaradi družinskih razmer. Jako ugodno za upokojene častite gospode duhovnike. Naslov pove upravništvo tega lista pod št. 4203. (Znamka za odgovor.)

Radi inventure

prodajam vso zimsko zalogo kostumov, manteljev, paltojev, jopic, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse drugo blago

50%

izpod lastne cene.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Samo tedaj

je preizkušeno najboljši
1252 kavini pridatek II.
: **Franck** : pravi,
kadar ponujeni Vam zaboječki ali zavitki nosijo kot ne-prevarljivi znak tvorniško znamko: kavin mlinček

Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici

ki ima svojo pisarno v hotelu Bastl, I. nadstropje in svoje uradne ure vsak dan od 9. ure do 12. ure dopold. in od 2. do 4. ure popoldne, naznanja, da

od 1. januarja dalje obrestuje vse hranilne vloge po

4 3/4 %

tako da vsak vlagatelj prejme letno čistih obrestij od vsakih 100 kron 4 krone 75 v.

Načelstvo.

Iščejo se
potniki

za kranjsko deželo za najnovejšo patentirano iznajdbo; izboren zaslužek. Znanje ni potrebno, zahteva se samo poštenost in lepo vedenje nasproti občinstvu. Kavcije potrebno 30 kron. Vsa nadaljna pojasnila se dobe pri generalnem zastopstvu
F. Kovač, Solkan, Gorica.

Ustanovljena leta 1800.

največja svečarska tvrdka

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-prixom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zajamčeno pristne
čebelno-voščene sveče

:: za cerkev, pogrebe in procesije ::
voščene zvitke, izhorni med pitamec

ki se dobiva v steklenicah, škatljah :: in škafih poljubne velikosti. ::

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

Samozastopstvo

za prodajo uvedenega brezkonkurenčnega izdelka išče velika akcijska družba agilnega zastopnika proti visoki proviziji. Dobro vpeljani gosposdje so zaslužili doslej, kot dokazano, 800 do 1000 K na mesec. Vpoštevalo se bo le gospode, ki so v tem oziru že splošno delovali. Strokovno znanje ni potrebno. Ponudbe v nemščini odpošilja pod šifro „R. 6260“ Haasenstein & Vogler, a. dr. Dunaj I. Neuer Markt 3.

Dve prodajalki

iščeta službe za mešano trgovino.

Več pove uprava lista pod št. 48.

Dobro izurjena

šivilja

za perilo in obleke se priporoča k strankam na dom. — Naslov pove upravništvo pod št. 37.

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

Dunajska cesta št. 32

obrestuje hranilne vloge, pričenši z dnem 1. januarjem 1913, po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega, davka, tako, da prejme v ožnik od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h.

Ravnateljstvo.

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvetljavo in prevažanje elektriške sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo